

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 608)

**Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında
Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe
Komisyonları Raporları (1/604)**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-420/05733

10.9.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 23.8.1993 tarihinde kararlaştırılan "Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller

Başbakan

GENEL GEREKÇE

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre üyelerine en az Sosyal Sigortalar Kanununda belirtilen hak ve menfaatleri sağlayan banka, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerin bünyelerinde kurdukları vakıf tarzındaki emekli sandıkları kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşları gibi faaliyetlerine devam etmektedir.

Ancak bu sandıklardan; İstanbul Bankası A.Ş. 24.11.1983 tarihli ve 18231 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 27.10.1983 tarihli ve 1983/7242 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına, 22.5.1992 tarihli ve 21235 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 21.5.1992 tarihli ve 92/3067 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye Öğretmenler Bankası T.A.Ş. de Türkiye Halk Bankası A.Ş. ne devrolunmuşlardır.

Her iki Bakanlar Kurulu kararının eki olarak yayımlanan kararların tetkikinde; devredilen bankaların personelinin hizmet aktilerinin sona erdiği, uygun görülen personelin devrolunan bankanın kadrolu personeli olarak atanabileceği, görevlendirilmesine gerek görülmeyen personelin yasal hakları ödenerek işle ilgilerinin kesileceği öngörüldüğünden bazı personel işten çıkarılmış, bazıları ise T.C. Ziraat Bankası ile T. Halk Bankası A.Ş. nin personeli olarak T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilmişlerdir.

Çalışan (aktif) sigortalıları kalmayan ve emeklileri ile dul ve yetimlerine aylık ve diğer sosyal güvenlik yardımlarını ödemekle yükümlü bulunan İstanbul Bankası Personeli Sosyal Sigorta Sandığı ile Türkiye Öğretmenler Bankası T.A.Ş. Emekli, Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Vakfı ekonomik bakımından güç durumda kalmışlardır.

Diğer taraftan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye ile Sanayi ve Ticaret Bakanlıkları denetim elemanlarınca müştereken yapılan denetimler sonucu, statüleri onaylanan bu sandıklardan bugün için, Doğan Sigorta A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı,

Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfı ve Tam Sigorta Memur ve Hizmetlileri Emeklilik Sandığı Vakfının ekonomik bakımdan yeterli olmamaları nedeniyle aktif ve pasif durumda bulunan sigortalılarına etkin şekilde sosyal güvenlik yardımlarını sağlayamadıkları görülmektedir.

Bu itibarla; 25.4.1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununa göre birleştirilen veya bir başka bankaya devredilen ya da bankacılık faaliyetleri sona eren bankaların personeli için, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre kurulmuş sandıklar ile, malî durumları üyelerinin sosyal güvenlik yardımlarını sürdürmeye elverişli olmadığı anlaşılan banka, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerin vakıf veya dernek olarak kurulmuş ve bu Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında bulunan sandıkların; yetkili organlarının ilgili mevzuat hükümlerine göre fesih ya da devir için alacakları karar üzerine, bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesine Bakanlar Kurulunca karar verilebilmesi amacıyla bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa eklenen ek madde ile; 25.4.1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununa göre birleştirilen, bir başka bankaya devredilen veya bankacılık faaliyetleri sona eren bankaların personeli için 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi uyarınca kurulmuş bulunan sandıklar ile, aynı madde kapsamına dahil banka, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerin personeli için kurulmuş olan ve malî durumları üyelerine sigorta yardımlarını sürdürmeye elverişli olmadıkları anlaşılan sandıkların yetkili organlarının ilgili mevzuat hükümlerine göre fesih ya da devir için alacakları karar üzerine, bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesine Bakanlar Kurulunca karar verilebilmesi ve devir sırasında yapılacak aktüeryal hesaplamalar sonunda tespit olunacak teknik açıkların, bu sandıkların iştirakçilerini istihdam eden kuruluşlardan tahsil olunmak kaydıyla Hazinece defaten Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, devir ile ilgili usul ve esasların Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığınca müştereken belirleneceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 2. — Yürürlük maddesidir.

Madde 3. — Yürütme maddesidir.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu
Esas No.: 1/604
Karar No.: 30

14.12.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca Komisyonumuza havale edilen "Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" (2/717) Komisyonumuzun 2.12.1993 tarihli 3 üncü Birleşiminde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Mehmet Moğultay, Adalet, Maliye, Sanayi ve Ticaret, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları temsilcilerinin katılımıyla görüşülüp incelenmiştir.

Bilindiği üzere ülkemizde çalışanların sosyal güvenliğini sağlamak üzere, T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur gibi üç büyük kuruluşunun yanısıra, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine göre bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret ve sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerde çalışanlar için kurulmuş bulunan 24 emekli sandığı mevcuttur. 84 000'i aktif sigortalı, 37 200'ü emekli dul-yetim ve bunların aile fertleri ile birlikte toplam 270 bin kişiye hizmet veren bu sandıklardan bazıları ciddi finansman sıkıntısında olup İstanbul Bankasının T.C. Ziraat Bankasına, T. Öğretmenler Bankasının T. Halk Bankasına devredilmesi ile aktif sigortalısı kalmadığı için prim tahsilatı yapamayan İstanbul ve Öğretmenler Bankası emekli sandığı, emeklilerinin aylıklarını ödeyemez duruma düşmüştür. Güvenliklerini bu emekli sandıklarına bağlamış bulunanların sosyal güvenliklerinin devlet güvencesi altında sürdürülmesini sağlayacak bir düzenleme getiren tasarı Komisyonumuzda genelinde tartışılmıştır. Bakan Sayın Mehmet Moğultay "Vakıf statüsünde örgütlenmiş bulunan emekli sandıklarından; bankacılık faaliyeti sona eren bankalara ait olanlar ile malî durumları işlevlerini sürdürmeyecek derecede bozulmuş olanların tüm aktif ve pasifleri ile birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devrini öngören tasarının kanunlaşması halinde sözkonusu sandıkların devir sırasında aktüaryal hesaplamalar yapılarak ortaya çıkacak teknik açıklar bu sandık üyelerini istihdam eden kuruluşlardan tahsil edilmek üzere defaten hazinece karşılanacağından devir nedeniyle Sosyal Sigortalar Kurumuna herhangi bir malî yük getirmeyeceğini, zor duruma düşenlerin sosyal güvenliğe kavuşturulacağını" belirtmiştir.

Tasarı genelinde olumlu bulunarak maddelere geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesinde yer alan Kanuna eklenen Ek madde 36 ile ilgili verilen üç önerge kabul edilmiş, önergelerin tartışılması sırasında ilave ve yapılan değişiklikler konusunda Komisyon Başkanlığına redaksiyon yetkisi verilmiştir.

Yapılan değişikliklerde ek madde 36 nın 2 nci fıkrasında yer alan teknik açıklar ibaresine ortaya çıkacak fiilî açıkları da kapsamı için "fiilî ve teknik açıklar" şeklinde ilave yapılması, bu açıkların belirli sürede tahsili için de "Bakanlar Kurulu Kararından itibaren 3 aylık bir süre içinde tahsil edilmek üzere" ilavesinin yapılması, ödemenin de "defaten ve nakden" yapılması kabul edilmiştir. Ek maddenin 3 üncü fıkrasında ise "Hizmet yılları ve primleri ödenmek veya ödenmiş olmak suretiyle, 17.7.1964 tarihli 506 sayılı Kanuna göre emsallerine uygun olarak" şeklinde düzeltilmesi, verilen önergeye göre de devre ilişkin usul ve esasları belirleyecek Bakanlıklar arasına Sanayi ve Ticaret Bakanlığı da ilave edilmiştir. Son fıkrada yer alan "Bu Kanun" ifadesi hukuk tekniği açısından 506 sayılı Kanunu istihdaf edebileceği düşüncesiyle "Bu maddenin" şeklinde değiştirilmiştir.

Kanun tasarısı verilen önerge ve önerilerle birlikte toplantıya katılanların oybirliğiyle komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Ahmet Küçükkel</i>	<i>Ali Uyar</i>
Elazığ	Hatay
Sözcü	Üye
<i>Emin Kul</i>	<i>Faik Altun</i>
İstanbul	Antalya
Üye	Üye
<i>Mustafa Kul</i>	<i>Mustafa Balçılar</i>
Erzincan	Eskişehir
Üye	Üye
<i>Ergun Özdemir</i>	<i>Mustafa Zeydan</i>
Giresun	Hakkâri
Üye	Üye
<i>Fevzi Arıcı</i>	<i>Ali Su</i>
İçel	İçel
Üye	Üye
<i>Selahattin Karademir</i>	<i>Hacı Filiz</i>
Kahramanmaraş	Kırıkale
Üye	Üye
<i>Güler İleri</i>	<i>A. Feyzi İnceöz</i>
Tokat	Tokat

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/604

Karar No.: 21

18.2.1994

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 10.9.1993 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlığa önhavalesi gereği Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşüldükten sonra Komisyonumuza havale edilen "Sosyal Sigortalar Kanununa Bir ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 16 Şubat 1994 tarihli 38 inci birleşiminde, hükümeti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı başkanlığında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşüldü.

Bilindiği gibi, üyelerine en az Sosyal Sigortalar Kanununda belirtilen hak ve menfaatleri sağlayan banka, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerin bünyelerinde kurdukları vakıf tarzındaki emekli sandıkları kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşları gibi faaliyetlerine devam etmektedir.

Ancak bu sandıklardan; İstanbul Bankası Anonim Şirketi 24.11.1983 tarihli ve 18231 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 27.10.1983 tarihli ve 1983/7242 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına, 22.5.1992 tarihli ve 21235 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 21.5.1992 tarihli ve 92/3067 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye Öğretmenler Bankası Türk Anonim Şirketi de Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketine devrolunmuşlardır.

Devredilen her iki bankanın personelinin hizmet akitleri sona ermesi sonucunda çalışan aktif sigortalısı kalmayan, emeklileri ile dul ve yetimlerine aylık ve diğer sosyal güvenlik yardımlarını ödemekle yükümlü bulunan İstanbul Bankası personeli Sosyal Sigorta Sandığı ile Türkiye Öğretmenler Bankası Türk Anonim Şirketi, Emekli, Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Vakfı ekonomik bakımdan güç durumda kalmışlardır.

Ayrıca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca müştereken denetimleri yapılan "Doğan Sigorta A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı" "Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfı" ve "Tam Sigorta Memur ve Hizmetlileri Emeklilik Sandığı Vakfı" gibi sosyal güvenlik sağlayan Vakıf sandıklarının da ekonomik bakımdan yetersiz olmaları nedeniyle aktif ve pasif durumda olan sigortalılarına, etkin şekilde sosyal güvenlik yardımlarını sağlayamadıkları bir gerçektir.

3182 sayılı Bankalar Kanununa göre birleştirilen veya bir başka bankaya devredilen ya da bankacılık faaliyetleri sona eren bankaların personeli için, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre kurulmuş sandıklar ile malî durumları üyelerinin sosyal güvenlik yardımlarını sürdürmeye elverişli olmadığı anlaşılan banka, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birliklerin vakıf veya dernek olarak kurulmuş ve kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında bulunan sandıkların; yetkili organlarının ilgili mevzuat hükümlerine göre fesih ya da devir için alacakları karar üzerine, bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesine Bakanlar Kurulunca karar verilebilmesi amacıyla bu Kanun Tasarısının hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde, tasarının mağduriyetlerin giderilmesi yönünden olumlu bulunduğu yıllardır istenmesine rağmen gerçekleştirilemeyen Sosyal Güvenlikte tek çatı ilkesinin artık yerine getirilmesinin gerekli olduğu, bu haktan kaç kişinin yararlanacağı, malî yükünün ne kadar olacağı, gibi konulara değinilmiş ve sorular tevcih edilmiştir. Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise, bu haktan yararlanacakların sayısının 580 kişi kadar olduğu mağdur durumda olan bu kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesinin sosyal devlet olmanın bir icabı olduğu ve hazineye çok büyük bir yük de yüklediği belirtilmiştir. Daha sonra Komisyonumuzca tasarının gerekçesi benimsenerek Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metni esas alınmak üzere maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

17.7.1964 tarih ve 506 Sayılı Kanun hükümlerine göre malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı bağlanana, Ek 24 üncü maddenin (1) bendinde belirtilen kuruluşlar adına kurumca yapılan ilk sosyal yardım zammı ödemelerinin kurumun yazılı bildirim tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde defaten kuruma ödemelerini, sonraki aylarda da yeni bir bildirim beklemeden sosyal yardım zammını tutarlarının her ay emekli aylığı ödeme tarihinden önce kurumun ilgili hesabına yatırılması zorunluluğu getiren ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, önceki hükümlere göre tahakkuk etmiş ve henüz kuruma ödenmemiş Sosyal yardım zamlarının da kurumun yazılı bildirimini-

den itibaren bir ay içinde ilgili kuruluşlarca kuruma ödenmesini öngören yeni bir düzenleme 506 sayılı Kanunun ek 24 üncü maddesinin (I) bendi değişikliği, metne yeni 1 inci madde olarak eklenmiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumu ile sözkonusu sandıkların, mal varlıklarının devri ile ilgili tüm işlemlerinden doğacak her türlü vergi, resim ve harçlardan muaf tutulmalarını öngören düzenlemenin 1 inci maddeye 4 üncü fıkra olarak eklenmesiyle madde değiştirilmiş ve madde numarası yeni eklenen 1 inci madde nedeniyle 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

9.7.1945 tarih ve 4792 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (G) fıkrasındaki (10 00 000) liralık limitin, limitlerdeki tıkanma nedeniyle (250 000 000) liraya yükseltilmesi, 3395 sayılı Kanun ile, yurtdışında tedavisi mümkün olmayan sigortalılara, hastalığın anlaşıldığı tarihten önceki 1 yıl içinde 120 gün hastalık sigortası primi ödenmiş olmak koşulu ile yurtdışında tedavi olabileme imkânı getirilmiş olması, uygulamada bazı kısa süreli ve maksatlı sigortalı gösterilmesi olaylarına meydan verdiğinden 32 nci maddenin (E) fıkrasındaki (120) günün (300) gün olarak değiştirilmesi ve 506 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin 8 inci fıkrasında hizmet tespit davası açmaya ilişkin 10 yıllık sürenin 5 yıla indirilmesi, hususları metne yeni 3 üncü madde olarak eklenmiştir.

9.7.1945 tarih ve 4792 Sayılı Kanunun 19 uncu maddesini değiştiren hükümleri de içeren, 503 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Anayasa Mahkemesince iptalinden sonra, bu madde ile ilgili olarak ortaya çıkan hukukî boşluğun doldurulması amacıyla sözkonusu 19 uncu maddeyi düzenleyen yeni bir metin 4 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeler ise yeni ilave edilen maddeler nedeniyle 5 ve 6 ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca, metnin başlığı yapılan değişikliklere paralel olarak "506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi ile 4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" şeklinde değiştirilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Ilyas Aktaş</i>	<i>Mehmet Dönen</i>
Samsun	Hatay
Sözcü	Üye
<i>Yılmaz Ovalı</i>	<i>Veli Andaç Durak</i>
Bursa	Adana
Üye	Üye
<i>Timurçin Savaş</i>	<i>Bilal Güngör</i>
Adana	Ankara
Üye	Üye
<i>M. Nedim Budak</i>	<i>Süleyman Hatinoğlu</i>
Ankara	Artvin
Muhalefetim ekli	Muhalefet şerhim ekli
Üye	Üye
<i>Melih Pabuççuoğlu</i>	<i>Edip Safder Gaydalı</i>
Balıkesir	Bitlis
	Muhalefet şerhim ekli

Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
Nami Çağan
İstanbul

Üye
Mehmet Alp
Kars
Üye
Abdullah Gül
Kayseri
(İmzada bulunamadı)

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Mustafa Yılmaz
Malatya

Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale
Üye
Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
Muhalefet şerhim ekli
Üye
Osman Develioğlu
Kayseri
Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli

Üye
Mustafa Ünalı
Konya
Muhalefet şerhim eklidir

Üye
Doğan Baran
Niğde

Üye
Vahdet Sinan Yerlikaya
Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa ek madde eklenmesine ilişkin yasaya muhalifiz.

Bu yasa, kötü yönetim sonucu faaliyetlerini sürdüremez duruma gelen ve 24.11.1983 tarih ve 18231 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan, 27.1.1983 tarih ve 1983/7242 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile T.C. Ziraat Bankasına, 21.5.1952 tarih ve 92/3067 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile T. Öğretmenler Bankasının T. Halk Bankasına devri sonucu, ortada kalan Banka mensuplarının sosyal güvenliklerinin sağlanması için Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesini öngörmektedir.

Yukarıda ifade edildiği gibi, her iki banka da, kötü ve samimiysiz yönetim sonucu batmışlar; ancak bankaları bu duruma düşürenlerin ekonomik durumlarında düşme olmamıştır. Özellikle İstanbul Bankasını yönetenler, servetlerine servet katmışlar, yüzlerce banka çalışanını ortada bırakmışlardır.

Şimdi ise bu yasa ile kendilerinin sebebiyet verdikleri bu menfi durumu Sosyal Sigortalar Kurumuna yüklemek istemektedirler. Halbuki, Sosyal Sigortalar Kurumu özellikle son iki yılda yanlış uygulamalar sonucunda (Örneğin; erken emeklilik, tahkim gibi) iflas noktasına getirilmiştir. Emeklilerinin dul ve yetimlerinin maaş ve vergi iadelerinin ödenmesinde her ay zorluklarla karşılaşmaktadır.

Öte yandan, sosyal güvenlik kuruluşlarının tek çatı altında toplanacağı ilkesi bir türlü gerçekleştirilmemektedir. Sadece bu 2 kuruluş değil, daha buna benzer 20'nin üzerinde banka sandıkları ve

reasürans kurumları mevcuttur. Tek çatı ilkesi bunların da Sosyal Sigortalar Kurumu bünyesine alınması demektir. Yarın onlar da böyle kötü yönetim sonucu, faaliyetlerini durdurduklarında fatu-rayı gene Sosyal Sigortalar Kurumuna çıkaracaklardır.

Bu yasa ile devlet yönetiminde sorumlu olanların, yakınlarının geçmişte işledikleri hatalar nedeniyle, zorunlu tatili faaliyet eden kuruluşların ve insanların zararları kendilerinden istenmeyip, Sosyal Sigortalar Kurumuna yüklenmek istendiğinden muhalefet şerhi veriyoruz.

Selçuk Maruflu
İstanbul

Süleyman Hatinoğlu
Artvin

M. Nedim Budak
Ankara

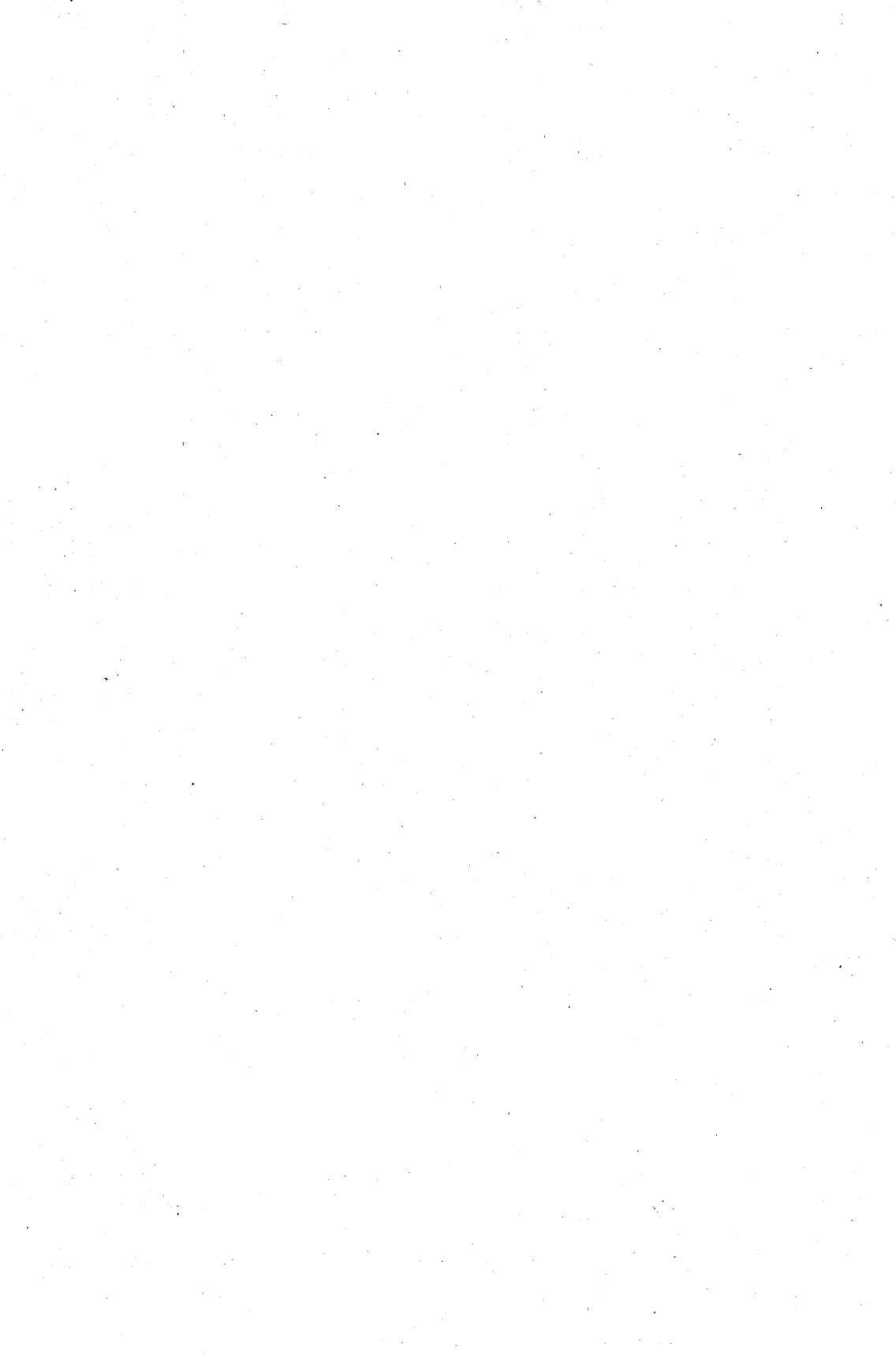
Edip Safder Gaydalı
Bitlis

MUHALEFET ŞERHİ

Kanun tasarısının getirdiklerine karşı değilim; ancak, İstanbul Bankasının son genel müdürü olan Sayın Özer Çiller'in Sayın Başbakan Tansu Çiller'in eşi olarak, binlerce öğretmenin ortak olduğu Öğretmenler Bankasının son yöneticiliğinin de iktidar partilerine yakınlıkları bilinen kişiler olarak sorumluluklarının unutulmaması gereğini, bunu belirtmeden geçmenin yanlış olduğu kanaatimi bildirir muhalefet şerhidir.

16.2.1994

Prof. Dr. Mustafa Ünalı
Konya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

**SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

**Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Ek Madde
Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı**

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun
Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu
Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi ile 4792
Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu-
nun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılma-
sı Hakkında Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Ek 24 üncü maddesinin (1) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1) Genel ve katma bütçeli idareler, mahallî idareler, döner sermayeli kuruluşlar gibi kamu kuruluşları ile kanunla ve kanunların verdiği yetkiye istinaden kurulan diğer kuruluşlar ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren teşekkül ve kuruluşlarla bunların müessesese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinden aylık bağlanmasına hak kazandıktan sonra ayrılanlardan; 506 sayılı Kanun hükümlerine göre malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı bağlananların ilk sosyal yardım zammı ödemeleri, sözkonusu kuruluşlar adına Kurumca yapılır.

Yukarıda belirtilen kuruluşlar adına, Kurumca yapılan ilk sosyal yardım zammı ödemeleri ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ilgili kuruluşlarca kuruma ödenmemiş sosyal yardım zammı tutarları bu kuruluşlara yapılacak yazılı bildirim tarihinden itibaren en geç bir ay içinde defaten kuruma ödenir.

Kurumun yazılı bildiriminde isimleri belirtilenlere sonraki aylarda ödenmesi gereken sosyal yardım zammı tutarları, yeni bir bildirim beklenmeksizin ilgili kuruluşlarca, her ay emekli aylığı ödeme tarihlerinden önce Kurumun ilgili hesabına yatırılır.

Kurumlar vergisi mükellefi olan kurum ve kuruluşlarca bu madde gereğince yapılan ödemeler, Kurumlar Vergisi uygulamasında gider yazılabilir."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 1. — 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 36. — 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine göre, bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıklardan; 25.4.1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununa göre birleştirilen, bir başka bankaya devredilen veya bankacılık faaliyetleri sona eren bankaların personeline ait olanlar ile malî durumları üyelerinin sosyal güvenlik yardımlarını sürdürmeye elverişli olmadığı anlaşılmanın yetkili organlarının ilgili mevzuat hükümlerine göre fesih ya da devir için alacakları karar üzerine, bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Sandıkların devri sırasında yapılacak aktüeryal hesaplamalar sonunda tespit olunacak teknik açıklar, bu sandıkların iştirakçilerini istihdam eden kuruluşlardan tahsil edilmek üzere, Hazinece Sosyal Sigortalar Kurumuna defaten ödenir.

Devredilen sandıklardan yararlanan personelin 506 sayılı Kanuna göre emsallerini geçmemek kaydıyla intibaklarının yapılması da dahil olmak üzere, devre ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurulacak sandıklar yukarıdaki hükümlerden yararlanamazlar."

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

MADDE 1. — 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 36. — 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesine göre, bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıklardan; 25.4.1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununa göre birleştirilen, bir başka bankaya devredilen veya bankacılık faaliyetleri sona eren bankaların personeline ait olanlar ile malî durumları üyelerinin sosyal güvenlik yardımlarını sürdürmeye elverişli olmadığı anlaşılanların yetkili organlarının ilgili mevzuat hükümlerine göre fesih ya da devir için alacakları karar üzerine, bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Sandıkların devri sırasında yapılacak aktüeryal hesaplamalar sonunda tespit olunacak fiilî ve teknik açıklar, bu sandıkların iştirakçilerini istihdam eden kuruluşlardan tahsil edilmek üzere, Bakanlar Kurulunun karar tarihinden itibaren 3 ay içinde Hazinece Sosyal Sigortalar Kurumuna nakden ve defaten ödenir.

Devredilen sandıklardan yararlanan personelin hizmet yılları ve primleri ödenmek veya ödenmiş olmak suretiyle 17.7.1964 tarihli, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre emsallerine uygun olarak intibaklarının yapılması da dahil olmak üzere, devre ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurulacak sandıklar yukarıdaki hükümlerden yararlanamazlar."

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

MADDE 2. — 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 36. — 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesine göre, bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıklardan; 25.4.1985 tarihli ve 3182 sayılı Bankalar Kanununa göre birleştirilen, bir başka bankaya devredilen veya bankacılık faaliyetleri sona eren bankaların personeline ait olanlar ile malî durumları üyelerinin sosyal güvenlik yardımlarını sürdürmeye elverişli olmadığı anlaşılanların yetkili organlarının ilgili mevzuat hükümlerine göre fesih ya da devir için alacakları karar üzerine, bütün aktif ve pasifleriyle birlikte Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilmesine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Sandıkların devri sırasında yapılacak aktüeryal hesaplamalar sonunda tespit olunacak fiilî ve teknik açıklar, bu sandıkların iştirakçilerini istihdam eden kuruluşlardan tahsil edilmek üzere, Bakanlar Kurulunun karar tarihinden itibaren 3 ay içinde Hazinece Sosyal Sigortalar Kurumuna nakden ve defaten ödenir.

Devredilen sandıklardan yararlanan personelin hizmet yılları ve primleri ödenmek veya ödenmiş olmak suretiyle, 17.7.1964 tarihli, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre emsallerine uygun olarak intibaklarının yapılması da dahil olmak üzere, devire ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca müştereken belirlenir.

"Söz konusu sandıklar ile Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü, sandıkların mal varlıklarının devir ile ilgili tüm işlemler nedeniyle doğacak her türlü vergi, resim ve harçlardan muafıtır."

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurulacak sandıklar yukarıdaki hükümlerden yararlanamazlar."

(S. Sayısı : 608)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — 9.7.1945 tarih ve 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 11 inci maddesinin (G) fıkrasındaki (10 000 000) rakamı (250 000 000) olarak, 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 32 nci maddesinin (E) fıkrasındaki (120) rakamı (300) olarak, 79 uncu maddesinin sekizinci fıkrasındaki "10 Yıl" ibaresi, "5 Yıl" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4. — 9.7.1945 tarih ve 4792 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurum Gelirleri

Madde 19. — Kurumun gelirleri şunlardır.

- A) Prim gelirleri,
- B) Menkul kıymet gelirleri,
- C) Kurumun sahibi veya ortağı bulunduğu işletmelerden elde edilecek gelirler,
- D) Genel bütçeden yapılacak yardımlar,
- E) Gayrimenkul kira gelirleri,
- F) 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre alınan idarî para cezaları,
- G) 25.8.1971 tarih ve 1475 sayılı İş Kanununa göre uygulanan para cezalarından Bakanlıkça Kuruma verilmesi uygun görülen pay,
- H) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılacak bağışlar ve vasiyetler,
- I) Sair gelirler."

Kurumun sahibi bulunduğu gayrimenkullerin kira bedelleri, her yıl Devlet İstatistik Enstitüsü tüketici fiyat endeksindeki artış oranından, az olmamak üzere rayiç veya emsal değerle belirlenir.

Süresi içinde ödenmeyen gelirler Kurum alacağına dönüşür ve 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesine göre gecikme zammı uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Prof. Dr. T. Çiller</i> Başbakan	
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd. <i>E. İnönü</i>	Devlet Bakanı <i>N. Cevheri</i>
Devlet Bakanı <i>Y. Aktuna</i>	Devlet Bakanı <i>M. Gölhan</i>
Devlet Bakanı <i>İ. Tez</i>	Devlet Bakanı <i>B. S. Daçe</i>
Devlet Bakanı <i>T. Akyol</i>	Devlet Bakanı <i>G. Müftüoğlu</i>
Devlet Bakanı <i>N. Kurt</i>	Devlet Bakanı <i>M. Kahraman</i>
Devlet Bakanı <i>C. Erhan</i>	Devlet Bakanı <i>M. Çiloğlu</i>
Devlet Bakanı <i>E. Şahin</i>	Devlet Bakanı <i>A. Şanal</i>
Devlet Bakanı <i>Ş. Erdem</i>	Adalet Bakanı <i>M. S. Oktay</i>
Millî Savunma Bakanı <i>N. Ayaz</i>	İçişleri Bakanı <i>M. Gazioğlu</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Çetin</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Attila</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>N. Menteşe</i>	Bay. ve İskân Bakanı <i>O. Kumbaracıbaşı</i>
Sağlık Bakanı <i>R. Serdaroğlu</i>	Ulaştırma Bakanı <i>M. Köstepen</i>
Tarım ve Köyişleri Bakanı <i>R. Şahin</i>	Çal. ve Sos. Güv. Bakanı <i>M. Moğultay</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>M. T. Köse</i>	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı <i>V. Atasoy</i>
Kültür Bakanı <i>D. F. Sağlar</i>	Turizm Bakanı <i>A. Ateş</i>
Orman Bakanı <i>H. Ekinci</i>	Çevre Bakanı <i>R. Akçalı</i>

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi
aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini
Bakanlar Kurulu yürütür.

